

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)
Кафедра міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В
УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих
учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 14 квітня 2023 року)

За загальною редакцією доцента В. Ю. Стрілець

**Полтава
ПУЕТ
2023**

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.9:005.44](082)

A43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

В. Ю. Стрілець, д-р екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

A43 **Актуальні** проблеми теорії та практики міжнародних економічних відносин в умовах глобальної трансформації : матеріали наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (м. Полтава, 14 квітня 2023 р.) / за заг. ред. доц. В. Ю. Стрілець. – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 89 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр. та англ. мовами.

ISBN 978-966-184-445-1

У матеріалах наукової конференції представлені дослідження здобувачів вищої освіти та молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини з актуальних проблем міжнародних економічних відносин. Для студентів ЗВО, аспірантів, викладачів.

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.9:005.44](082)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2023

ISBN 978-966-184-445-1

ЗМІСТ

<i>Андрущенко Д. І., Артеменко А. В.</i> Розвиток взаємовідносин Україна – ЄС: сучасний стан та перспективи розвитку.....	5
<i>Бергман Б. І., Стрілець В. Ю.</i> Розвиток інтернет-торгівлі та її ефективність в умовах глобалізації міжнародних торговельних відносин	11
<i>Вельшинський Д. І., Пожар А. А.</i> Науково-технологічні фактори економічної діяльності ТНК.....	15
<i>Ворона А. С., Клименко В. І.</i> Експортно-імпортна діяльність українських підприємств в умовах війни.....	20
<i>Дубравська С. В., Артеменко А. В.</i> Транснаціональні корпорації як рушійні сили процесу економічної глобалізації (за матеріалами Apple Inc.)	25
<i>Кожевніков Д. М., Клименко В. І.</i> Сучасні проблеми розвитку міжнародного ринку туристичних послуг.....	29
<i>Курулюк К. А., Клименко В. І.</i> Корпоративна соціальна відповідальність міжнародних компаній	33
<i>Матюшко Я. Б., Стрілець В. Ю.</i> Міжнародний маркетинг транснаціональних корпорацій у фокусі глобального процесу регіоналізації	39
<i>Науменко Д. О., Стрілець В. Ю.</i> Стратегії розвитку національних економік в умовах глобалізації.....	43
<i>Овсієнко А. А., Флегантова А. Л.</i> Конкурентоспроможність підприємства в умовах економічної глобалізації.....	47

РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

*Б. І. Бергман, здобувач вищої освіти 4 курсу спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
В. Ю. Стрілець, д-р екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник*

Анотація. Досліджено сучасні тренди розвитку інтернет-торгівлі. Визначено переваги та недоліки застосування інтернет-торгівлі у міжнародних економічних відносинах. Розглянуто основні інструменти, що підвищують ефективність міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації.

Ключові слова: інтернет-торгівля, електронна комерція, міжнародні економічні відносини, глобалізація.

DEVELOPMENT OF INTERNET TRADE AND ITS EFFICIENCY IN THE GLOBALIZATION OF INTERNATIONAL TRADE RELATIONS

Abstract. Modern trends in the development of Internet trade have been studied. The advantages and disadvantages of using Internet trade in international economic relations are determined. The main tools that increase the efficiency of international economic relations in the conditions of globalization are considered.

Keywords: Internet trade, electronic commerce, international economic relations, globalization.

Постановка проблеми. Розвиток інтернет-торгівлі, також відомої як електронна комерція, суттєво змінив міжнародні торгові відносини в епоху глобалізації. На ринках, що розвиваються, поширення та передача знань і технологій через кордони допомогла підвищити інновації та продуктивність навіть у останній період слабкого глобального зростання продуктивності. З розвитком технологій компанії тепер можуть здійснювати транзакції та охоплювати клієнтів у всьому світі через онлайн-платформи. Тому дослідження розвитку інтернет-торгів-

лі та її ефективності в умовах глобалізації набуває особливої актуальності.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання розвитку інформатизації та інтернет-торгівлі у міжнародних економічних відносинах, формування електронної комерції розглядаються в роботах українських та зарубіжних вчених. Так, Тертичний Я. С. акцентує свою увагу на детермінантах розвитку електронної комерції в умовах глобальної дигіталізації [4]; Козицька В. Г. досліджує розвиток міжнародної електронної торгівлі в умовах діджиталізації [1]; Терещенко Е. Ю. аналізує розвиток інтернет-торгівлі в умовах сучасного бізнес-середовища [2]; Педченко Н. С., Стрілець В. Ю. та Франко Л. С. акцентують на важливості державної підтримки інтернет-торгівлі як альтернативної форми ведення підприємництва [2]; Мельцер Дж. визначає необхідність та можливості підтримки Інтернету як платформи для міжнародної торгівлі для малих і середніх підприємств і країн, що розвиваються [5]. Попри значний обсяг наукових праць у цій галузі, які були опубліковані вітчизняними та зарубіжними вченими, розвиток електронної комерції в умовах глобальної диджиталізації залишається актуальним питанням, яке потребує додаткового дослідження, що обґрунтовує вибір теми дослідження.

Формулювання мети. Метою дослідження є формування теоретичних засад розвитку інтернет-торгівлі та її ефективності в умовах глобалізації міжнародних торговельних відносин.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі понад 2,3 мільярда людей мають доступ до Інтернету, і очікується, що до 2025 року ця цифра зросте до 5 мільярдів [5]. Зростаюче глобальне охоплення Інтернету надає підприємствам і споживачам нові можливості для участі в міжнародній торгівлі. Інтернет створив нові бізнес-моделі, які об'єднують користувачів і інформацію, і став основою для розвитку багатьох найбільш інноваційних компаній світу. Сайти соціальних мереж, такі як Facebook і Twitter, розміщують створений користувачами вміст і сприяють соціальним і комерційним зв'язкам. Такі компанії, як Amazon, Apple і eBay, успішно використали Інтернет для створення комерційних платформ і платформ мобільних

додатків, які об'єднують покупців і продавців у Сполучених Штатах і в усьому світі. Крім того, що ці компанії є власним бізнесом, вони створюють нові платформи для бізнесу в інших секторах економіки. У результаті сектори охорони здоров'я, освіти, виробництва та фінансових послуг використовують Інтернет для зниження витрат, ефективнішого й ефективнішого надання продуктів і послуг, а також для створення нових можливостей для бізнесу.

Ефективність інтернет-торгівлі полягає в її здатності підвищувати швидкість, зручність і доступність міжнародної торгівлі. Це дозволило компаніям охопити ширшу аудиторію, отримати доступ до нових ринків і продавати продукти та послуги по всьому світу, незалежно від географічних кордонів. Такі платформи електронної комерції, як Amazon, Alibaba та eBay, зробили революцію в міжнародній торгівлі, об'єднавши покупців і продавців з різних куточків світу.

Крім того, інтернет-торгівля дозволила підприємствам скоротити витрати, пов'язані з традиційною торгівлею, такі як транспортні витрати, орендна плата та витрати на робочу силу. Онлайн-транзакції є швидшими та ефективнішими, що підвищує продуктивність і прибутковість. Цифровізація торгівлі також дозволила підприємствам автоматизувати процеси, включаючи управління запасами, обробку замовлень і платежі, що призвело до підвищення ефективності та точності.

Інтернет-торгівля стала дуже популярною індустрією в останні десятиліття, зокрема в міжнародних економічних відносинах. Основними інструментами інтернет-торгівлі, які використовуються у міжнародних економічних відносинах, є наступні:

✓ Електронні комерційні платформи: такі як Amazon, eBay, Alibaba, Etsy та інші, дозволяють компаніям з усього світу продавати свої товари та послуги.

✓ Електронні платіжні системи: такі як PayPal, Stripe, Skrill, TransferWise та інші, дозволяють виконувати оплати за товари та послуги, а також здійснювати грошові перекази.

✓ Електронні торгові майданчики: такі як Alibaba, Global Sources, ThomasNet, та інші, дозволяють бізнесам з усього світу знаходити постачальників та партнерів у інших країнах.

✓ Електронні маркетингові інструменти: такі як соціальні мережі, контекстна реклама, електронна розсилка та інші, дозволяють бізнесам просувати свої товари та послуги на міжнародному ринку.

✓ Інтернет-портали для міжнародного бізнесу: такі як Alibaba, Global Sources, TradeKey та інші, надають корисні інформаційні ресурси та інструменти для підтримки міжнародної торгівлі.

✓ Електронна логістика: такі як FedEx, UPS, DHL, та інші, дозволяють компаніям швидко та ефективно доставляти свої товари в усі куточки світу.

✓ Перекладачі та інструменти для міжнародного спілкування: такі як Google Translate, Skype, Zoom, Slack та інші, дозволяють бізнесам спілкуватися з партнерами з усього світу.

Однак інтернет-торгівля також поставила кілька проблем для компаній, що працюють на глобальному ринку. Наприклад, є занепокоєння щодо безпеки онлайн-транзакцій, прав інтелектуальної власності та нормативного середовища. Відсутність єдиної правової бази для електронної комерції в різних країнах також створює проблеми для бізнесу.

Висновки. Підсумовуючи, розвиток інтернет-торгівлі змінив міжнародні торговельні відносини, надаючи підприємствам ефективні та економічно вигідні засоби проведення операцій у всьому світі. Однак компаніям необхідно адаптуватися до мінливого середовища, вирішуючи виклики, пов'язані з електронною комерцією, і впроваджуючи відповідні заходи для забезпечення безпеки, відповідності та сталості на цифровому ринку.

Список використаних джерел

1. Козицька В. Г. Розвиток міжнародної електронної торгівлі в умовах діджиталізації. Економічний вісник. 2021. № 2. С. 105–114.
2. Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Франко Л. С. Міжнародний досвід державної підтримки діджиталізації малого та середнього підприємства : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2022. 141 с.
3. Терещенко Е. Ю. Розвиток інтернет-торгівлі в умовах сучасного бізнес-середовища. Ефективна економіка. 2019. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/55.pdf (дата звернення 28.03.2023).

4. Тертичний Я. С. Детермінанти розвитку електронної комерції в умовах глобальної дигіталізації: дис. ... к. е. н. спеціальності 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. Вінниця, 2021. 241 с.
5. Meltzer J. Supporting the internet as a platform for international trade: opportunities for small and medium-sized enterprises and developing countries. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2400578 (дата звернення: 26.03.2023).

НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК

Д. І. Вельшинський, здобувач вищої освіти 4 курсу спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

А. А. Пожар, канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник

Анотація. Науково-технологічний прогрес і його вплив на економіку стали одними з основних тем сучасної економічної думки. Ця стаття досліджує науково-технологічні фактори, які впливають на економічну діяльність транснаціональних корпорацій. Дослідження показують, що ТНК, які інвестують у науково-технологічні дослідження та розробки, мають конкурентну перевагу на ринку, зокрема завдяки створенню нових продуктів та послуг, поліпшенню виробничих процесів та зниженню витрат. Загалом, стаття демонструє, що науково-технологічний розвиток є ключовим фактором, який визначає конкурентоспроможність та стабільність ТНК в глобальній економіці.

Ключові слова: транснаціональні корпорації; інновації; інноваційна діяльність; глобальний ринок інновацій; НДДКР; інвестиції.

SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL FACTORS OF TNC ECONOMIC ACTIVITY

Abstract. Scientific and technological progress and its impact on the economy have become one of the main topics of modern economic thought. This article explores the scientific and technological factors that affect the economic activity of transnational corporations

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В
УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих
учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 14 квітня 2023 року)

Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 5,2.
Зам. № 294/2011.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.